

for de enkelte Stater at forpligte sig til at indløse Mønter, selv naar disse have tabt 2 pCt. af Værdien, eller rettere, som bestjete Staterne til ikke at gjøre Brng af den Bestemmelse, som findes i Konventionens Artikel 10. Denne Regel om, at Staterne ikke skulle modtage deres Penge, naar de have mistet et vist Kvantum af Værdi, har paa flere Steder virket overordentlig ubelidigt, og den virker f. Ex. i dette Dieblit særdeles ubelidigt i England, hvor der cirkulerer, maasse ikke saa meget af Guldmønt, som af Sølvpenge, som forekomme stærkt i den daglige Handel og Wandel, en stor Masse Mønt, som er saa undervægtig, at Staten ikke længere vil modtage den, og at den som Følge deraf fruger sig omkring i den private Handel og giver Anledning til en Uendelighed af Besværigheder og mange Dispositioner af mere end mislig Beskaffenhed. Med Hensyn til Guldmønter eksisterer der, saavidt jeg veed, i England den praktiske Bestemmelse, at, naar en Mønt, der har tabt noget Vist af sin Værdi, hvis Tab af Værdien overstiger et vist Procent-Maal, kommer til Betaling i de offentlige Kasser, navnlig i den engelske Bank, bliver den stoppet og klippet midt over, eller i alt Fald bliver der klippet et saa dybt Sak i den, at det er kjendeligt for Enhver, at den er undervægtig, og den maa da med det Samme forsvinde af Cirkulationen. En saadan praktisk Bestemmelse vil i alt Fald noget raade Bod paa den Bestemmelse, som der er aabnet Udgang til at indføre ved Konventionens Artikel 10, men hvis ikke en saadan kommer, vil man efterhaanden være udsat for forskjellige Misligheder. Hovedfordelen ved det hele nye System skulde jo være den, at svenske, norske og danske Guldmønter gik aldeles uden Forskjel i de enkelte Lande, men, naar man veed, at en svensk Guldmønt og en norsk Guldmønt ikke en Gang blive modtagne ved de offentlige Kasser, saafremt den har tabt mere end 2 pCt. af sin Værdi, saa bliver man mistenksom lige overfor alle svenske og norske Guldmønter, thi medens et Tab af 2 pCt. af Værdien nogenlunde vil kunne skjønnes paa en Mønt, saa længe den er omgivet af lutter nye, friske, uslidte Mønter, saa indtræder der om ikke mange Aars Forløb en Tilstand, hvor mange Mønter kunne nærme sig denne Grændse af 2 pCt. og hvor det vil være omtrent umuligt for den Enkelte at se, om den Mønt, han faar, har 1³/₄ pCt. eller 2¹/₄ pCt. for lidt af sin Værdi, og dog kan denne lille Forskjel bevirke, at han lider eller ikke lider et Tab paa den. I det Land, hvor Regjeringen vil fastholde Bestemmelsen om, at 2 pCt. Tab i Værdi skal bestjete den for Indløsning, maa den uundgaaelige Følge blive, at Sedler foretrakkes for Guldmønt, men dette kan ikke siges at være i sig selv heldigt. En af de Fordele, der skulde naas ved Indførelsen af Guldmøntfoden, var den, at større Beløb kunde haves i Metal uden dog at være af saa stort Omfang eller saa tung Vægt,

at de i en høj Grad vilde genere; men dersom Følgen bliver, at Enhver kan sige sig selv: Paa Sedler er jeg sikker, der taber jeg Intet af Værdien, Banken kan jo altid indløse dem, men paa Guld er jeg udsat for at tabe, thi Guldmønter kan slides ned under 2 pCt. — saa vil man foretrække Sedler, og man vil da gaa Slip af den Fordel, at den store Metalbeholdning, som altid har sin Værdi, findes omkring i Befolkningen. Det er mig derfor kjært, at vor Møntlov ikke indeholder nogen Benyttelse af den Ret, som Konventionens Artikel 10 har givet, men at man vedbliver Indløsningen af Mønter ved de offentlige Kasser, uanset, at de have tabt mere end 2 pCt. af Værdien. Det er jo en Selsølg, at der her altid kun er Tale om det Værditab, der er foranlediget ved berettiget og lovligt Slid og ikke om Noget-somhelst, der kunde faldes Beklippelse eller delvis Formindstelse af Mønter eller overhovedet nogen forsætlig Værdiforringelse. — Med Hensyn til de enkelte Punkter i Møntloven anser jeg det ikke for berettiget nu at tale, den Sag vil jo komme til Behandling, naar den foreliggende er til Ende, men allerede her møder disse almindelige Betragtninger. Jeg har hilset hele denne Sags Fremkomst med Glæde, og jeg vedbliver at hengive mig til det Saab, at denne Reform maa blive fremmet og praktisk gennemført. Det er sandsynligt, at den hist og her kan møde Hindring paa sin Vej, men det tror jeg dog er givet, at om end Danmark har bragt adskillige Offre for at opnaa Enighed med de to nordiske Riger om denne Reform, saa er den danske lovgivende Forsamling det Sted, hvor den sidst og mindst burde møde Vanstielighed.

Fredriksen: Jeg lægger just ikke saa megen Vægt som den ærede sidste Taler paa, at der ikke saaledes cirkulerer slige Mønter ved Siden af fuldvaegtige; de slidte Mønter blive ved Siden af de andre et Slags Repræsentativer; at et vist Antal Mønter ere slidte, er i Virkeligheden ikke nogen stor Ulykke for Staten. Derimod er jeg ganske enig med det ærede Medlem deri, at naar man ikke vil anerkjende Slid udover en vis Grad, naar man vil tilintetgjøre en saadan slidt Mønt eller paa anden Maade sætte den ud af Cirkulation, saa er det en Pligt, der paahviler Staten og ikke de Enkelte, der ikke kunne værges sig imod at komme i Besiddelse af en saadan Mønt, at bare det Tab, som derved opstaar, og under denne Forudsætning er det rigtigt at følge den Fremgangsmaade, som den danske Stat her antyder, men derimod ikke rigtigt at følge den Betragtning, som af for mig ubegribelige Aarsager synes at have været den levende for Underhandlerne paa den modsatte Side. — Jeg kan saa godt forstaa den Betragtning, der blev gjort gjældende af det ærede Medlem fra Nøen (Wojten) om Vigtigheden af et internationalt Møntsystem, jeg kan saa godt fatte, at han har